

ראש הממשלה בנימין נתניהו – ראיון ל"עולם קטן"

גיליון סוכות תשפ"ז | טיוטת תשובות לאישור

הערה פנימית: תשובות בקול ראש הממשלה. מקומות המסומנים [להשלמה] או [לאימות] דורשים פרט אישי או אימות מלשכת רה"מ לפני העברה לעיתון – לא מומלץ לפרסם אנקדוטות אישיות שלא אושרו על ידו.

מסרים מרכזיים משולבים: (1) נתניהו נלחם – איזנקוט רצה לעצור; (2) איזנקוט יקים ממשלה שתלויה בגולן, ליברמן, עבאס וטיבי. הטענות נגד איזנקוט נוסחו רק על בסיס מה שמתועד: קריאתו במאי 2024 להגיע לקווי סיום ברפיח ולעצור את האש לטובת עסקה (סרוגים, 27.5.24); התנגדותו ביוני 2024 למלחמה רחבה בצפון (הארץ, 15.6.24); תמיכתו באוקטובר 2023 בעצירת מכת המנע נגד חיזבאללה (ynet, 1.10.24 – גרסה שנויה במחלוקת). לא נמצא תיעוד שהתנגד לחיסול נסראללה, לחיסול חמינאי או לתקיפה באיראן – לכן לא נכתב. לגבי רע"ם: איזנקוט הכחיש היום (16.9) כי הבטיח את שילובה, ולכן המסר מנוסח כטענה פוליטית על החשבון המנדטים, לא כהתחייבות שלו.

מלחמה

לעורך: מומלץ לתקן בפתיח ל"כמעט שנה להשבת אחרוני החטופים החיים" – 20 החטופים החיים שבו ב-13.10.2025; השבת כלל החטופים הושלמה עם רן גואילי ב-26.1.2026.

ש: אנחנו שלוש שנים לפתיחת המלחמה ושנה להחזרת אחרוני החטופים. תחזיר אותנו לרגעים המתוחים לפני העסקה האחרונה – הדרמה סביב הכניסה לעזה, הלחצים, והרגע שבו הבנתם שזה הולך להצליח.

אני זוכר את הימים האלה היטב. היו אז שני קולות. קול אחד אמר: תעצרו. תפסיקו. אין פתרון צבאי. תקבלו את התנאים של חמאס, תצאו מהרצועה, תשאירו את חמאס בשלטון – ואולי יחזירו לנו את החטופים. והיה קול אחר, הקול שלי, שאמר: רק לחץ צבאי יחזיר את החטופים. רק לחץ צבאי ישבור את חמאס.

וזה לא היה חדש. גם ברפיח אמרו לי לעצור. גדי איזנקוט, במאי 2024, אמר שצריך להגיע לקווי סיום ברפיח ולעצור את האש. אני אמרתי: נכנסים. נכנסנו לרפיח, וכך הגענו גם לסינוואר.

כשהחלטנו להיכנס לעיר עזה, אמרו לי שזה בלתי אפשרי. אמרו שזה יסכן את החטופים. אמרו שהעולם לא יאפשר. הלחצים היו אדירים – מבית, מבחוץ, מכל כיוון. אבל אני ידעתי דבר אחד: חמאס לא ישחרר את החטופים מתוך רצון טוב. הוא ישחרר אותם רק כשיבין שאין לו ברירה.

ואז הגיע השילוב: לחץ צבאי בלתי מתפשר בשטח, ותיאום מלא עם ידידנו הגדול, הנשיא טראמפ. ישבתי איתו בבית הלבן, ובנינו יחד תוכנית שהציבה את חמאס מול קיר. בפעם הראשונה כל העולם – כולל מדינות ערב – עמד מול חמאס ולא מול ישראל.

הרגע שבו הבנתי שזה הולך להצליח? [להשלמה אישית: המועד, המידע שהתקבל וההתלבטות שקדמה לו]. מה שאני יכול לומר הוא שב-13 באוקטובר 2025 כל עשרים החטופים החיים חזרו הביתה בבת אחת – בלי שישראל יצאה מהרצועה. זה הדבר שאמרו לי שלעולם לא יקרה. זה קרה.

ש: ספר לנו על מאחורי הקלעים של ההחלטות הגדולות בעסקת החטופים האחרונה.

עוד באוגוסט 2025 הצגתי בפומבי את העקרונות, ולא זזתי מהם. אחד – השבת כל החטופים, החיים והחללים. לא חלק. כולם. שניים – פירוק חמאס ממשקו. שלושה – פירוז הרצועה. ארבעה – אחריות ביטחונית ישראלית. חמישה – ממשל אזרחי חלופי, שאינו חמאס.

אמרו לי: תתפשר על אחד מהם, ותקבל עסקה מחר. אני אמרתי: לא. עסקה שמשאירה את חמאס בשלטון היא לא סוף המלחמה – היא הכנה למלחמה הבאה.

[להשלמה אישית: החלטה מסוימת אחת מהדיונים הסגורים – החלופות שהוצגו והנימוק לבחירה]. ברקע היו לילות ארוכים ושיחות קשות מאוד עם משפחות. בסוף, כשרן גואילי, הגיבור שלנו, חזר – עליתי לדוכן הכנסת, הרמתי את הסיכה ואמרתי: הבטחתי להחזיר את כולם. החזרנו את כולם.

ש: מה היה הרגע הכי קשה עבורך במלחמה, מלבד 7 באוקטובר ב-6:30 בבוקר?

הרגעים הקשים ביותר הם תמיד הרגעים עם המשפחות. כשאתה יושב מול אם שאיבדה את בנה, או מול אב שבנו בשבי, אין מילים. אתה לא ראש ממשלה באותו רגע. אתה אב, ואתה אח.

אני יודע מה זה לדפוק על הדלת ולבשר. אני יודע מה זה לאבד אח במבצע לשחרור בני ערובה. יוני נפל באנטבה, והאובדן הזה מלווה אותי כל חיי. ולכן כל החלטה במלחמה הזו, שאחריה ידעתי שיהיו דפיקות בדלת – הייתה החלטה כבדה מנשוא.

[להשלמה אישית: האירוע עצמו והתחושה שהתלוותה אליו – הרקע של יוני אינו קובע מהו הרגע הקשה במלחמה הנוכחית].

ש: ומה היה הרגע המרומם ביותר?

[לבחירת רה"מ: שיבת עשרים החטופים החיים באוקטובר 2025, השבת רן גואילי בינואר 2026, אירוע מבצעי, או מפגש עם משפחה].

אבל אם אתם שואלים אותי מה ריגש אותי יותר מכל – זה הלוחמים. הבנים והבנות שלנו. מילואימניקים שעזבו בית, עסק, משפחה, ויצאו שוב ושוב. דור שאמרו עליו שהוא דור הטיקטוק – והוא התגלה כדור של גבורה, דור של מכבים. זה הרגע המרומם: לראות את עם ישראל קם.

ש: כבר בהתחלה אמרת שנשנה את המזרח התיכון. עד כמה חשבת שנגיע לנקודה שבה אנחנו נמצאים היום?

אמרתי את זה בימים הראשונים של המלחמה, כשרבים עוד היו בהלם. אמרתי: אנחנו נשנה את פני המזרח התיכון. היו מי שחייכו. היו מי שלעגו.

תסתכלו איפה אנחנו היום. סינואר – איננו. דף – איננו. נסראללה – איננו. משטר אסד – קרס. חיזבאללה – מוכה ומרוסק. והראש של התמנון, חמינאי – איננו.

האם ידעתי בדיוק איך זה יראה? לא. אבל ידעתי מה הכיוון. ידעתי שאם נפעל בנחישות, נשבור את ציר הרשע.

וזה לא קרה מעצמו. זה קרה כי אני נלחם, ולא נכנע. באוקטובר 2023, כשהיה על השולחן מהלך נגד חיזבאללה, איזנקוט וגנץ תמכו בעצירה. ביוני 2024 איזנקוט אמר בפומבי שהוא מתנגד למלחמה רחבה בצפון. אני יצאתי למלחמה הזו – ובמלחמה הזו חוסל נסראללה, וחיזבאללה נשבר. תחשבו איפה היינו היום אם היינו הולכים בדרך של איזנקוט.

ש: אתה שנים ארוכות מול האיום האיראני. איך הרגשת כשנודע לך שחמינאי, אויבך הגדול ביותר, חוסל?

אני לא שמח במותו של אדם. אבל אני אגיד לכם מה הרגשתי: הרגשתי שנסגר מעגל.

שלושים וחמש שנה האיש הזה קרא להשמדת מדינת ישראל. שלושים וחמש שנה הוא בנה צבאות טרור סביבנו, שלח כסף ונשק לחמאס, לחיזבאללה, לחות"ם. הוא תכנן את הטבעת שנועדה לחנוק אותנו. והוא האמין שהוא יחסל אותנו.

כל השנים שמעתי את אותה מקהלה: אל תתקוף. תכיל. תמתין. תסמוך על ההרתעה. אני לא הקשבתי למקהלה הזו. בסוף – הוא זה שחוסל. במכת הפתיחה של "שאגת הארי", במבצע שישראל וארצות הברית פעלו בו יחד, ולצדו נפגעו שורה של בכירים ומערכי הפיקוד של המשטר.

[להשלמה אישית: כיצד התקבלה הידיעה ומה הרגיש באותו רגע. אם רה"מ מאשר – אפשר לחבר ל"שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו"; אין לייחס לו מחשבה או תפילה שלא מסר].

ש: מה מבחינתך הנס הגדול ביותר של המלחמה הזו?

לאישור רה"מ: הבחירה באירוע שהוא מדרג כנס הגדול ביותר – הנוסח להלן הוא הצעה.

הנס הגדול ביותר הוא העם עצמו. אויבינו האמינו שאנחנו חברה מפולגת, חלשה, שתתפרק. הם קראו לנו "קורי עכביש". והם גילו עם שקם כאיש אחד – מילואימניקים, משפחות, מתנדבים, קהילות שלמות.

ויש עוד נס, שאנשים שוכחים: העובדה שמאות אלפי טילים בליסטיים נורו על מדינת ישראל, ומספר הנפגעים היה נמוך בהרבה ממה שכל תסריט צפה. יש לזה הסבר – הגנה אווירית מהטובות בעולם, הנחיות פיקוד העורף, המרחבים המוגנים. אבל מי שעמד וראה את השמיים באותם לילות יודע שיש כאן גם משהו מעבר.

ש: שתף אותנו בעוד ניסים מהמלחמה שאנחנו לא מכירים, או שלא חשבנו עליהם כניסים.

קחו את סינורא. האיש שתכנן את הטבח הנורא בתולדות עמנו – לא נמצא במבצע מודיעיני מורכב, אלא על ידי כוח של לוחמים צעירים בסיור ברפיח, שלא ידעו מול מי הם עומדים. תקראו לזה צירוף מקרים. אני קורא לזה יד ההשגחה.

קחו את חיזבאללה. במשך עשרים שנה בנו שם מכונה שנועדה לפלוש לגליל. והמכונה הזו נשברה בתוך ימים ספורים – מהביפרים ועד חיסול נסראללה. מי היה מאמין?

וקחו את סוריה. משטר אסד, שעמד עשרות שנים, קרס כמגדל קלפים – כי ציר הרשע איבד את עמוד השדרה שלו. דברים שנראו בלתי אפשריים קרו בתוך שבועות.

[להשלמה אישית: אירוע נוסף ופרטים שניתן לפרסם, לאחר בדיקת צנזורה. הדוגמאות לעיל הן הצלחות מבצעיות מתועדות; הגדרתן כנס טעונה אישור].

ש: מהן המשימות הביטחוניות הדחופות שלנו לשנה הקרובה? האם זו עדיין איראן?

איראן עדיין שם. המשטר הוכה קשות, אבל אסור לנו להירדם. המשימה הראשונה היא לוודא שאיראן לא תשקם את תוכנית הגרעין ואת מערך הטיילים הבליסטיים. זה לא יקרה. לא במשמרת שלי.

שנית – לוודא שחמאס לא יחזור לשלוט בעזה, ושהרצועה תפורז. שלישית – לשמור על ההישגים בלבנון ובסוריה ולא לאפשר לחיזבאללה להתחמש מחדש. ורביעית – להגן על יהודה ושומרון מפני ניסיונות להקים שם חזית טרור חדשה.

ויש משימה חמישית, לא פחות חשובה: להרחיב את מעגל השלום. ההישגים הצבאיים פותחים דלתות. ואני מתכוון לעבור בהן.

וכדי לעשות את כל זה צריך ראש ממשלה שנלחם. לא מי שממליץ לעצור באמצע, לא מי שמחפש את "קווי הסיום" לפני הניצחון.

[לאימות: סדר העדיפויות העדכני לשנה הקרובה, מצב הזירה הצפונית והיעדים שטרם הושגו].

ש: איך אתה רואה את נקודת הסיום של המלחמה בעזה?

באוגוסט 2025 הצגתי את התנאים לסיום המלחמה, והם לא השתנו. השבת כל החטופים – הושלמה בינואר 2026, עם שובו של רן גואילי. נשארו המשימות האחרות: פירוק חמאס מנשקו, פירוז עזה, אחריות ביטחונית ישראלית וממשל אזרחי חלופי.

נקודת הסיום היא כשכל התנאים האלה יתקיימו: עזה מפורזת, בלי חמאס, כשהאחריות הביטחונית העליונה נשארת בידי ישראל. [לאימות: מצב מימוש התנאים ומדיהם כיום]. זה יכול לקרות בדרך הקלה, או בדרך הקשה. אבל זה יקרה.

ואני אומר לכם: אם איזנקוט היה מקבל את ההחלטות, המלחמה הייתה נעצרת ברפיח, וחמאס היה עדיין עומד על הרגליים. אני לא נכנע. אני מסיים את העבודה.

לעורך: השאלה מניחה עמדה שאינה מעודכנת – בראיון שדווח בערוץ 14 ב-1.7.2026 רה"מ נמנע מתשובה ישירה. ניסוח מוצע: "מה עמדתך כיום על התיישבות ישראלית בעזה, ומהם השיקולים שמנחים אותך?"

ש: אתה ממשיך להתנגד להתיישבות בחבל עזה. מדוע?

אני מבין את הכאב ואת הגעגוע. אני יודע כמה מקוראי "עולם קטן" גדלו בגוש קטיף או מכירים מקרוב את מי שגורש משם. ואני אומר בפשטות: ההתנתקות הייתה טעות היסטורית. אני התפטרתי מהמשלה בגללה.

המשימה הראשונה בעזה היום היא ביטחונית: להבטיח שממנה לא יצא עוד טבח – שליטה ביטחונית, פירוז, ונכחות צה"ל במקומות הנכונים.

[חובה להשלים מול הלשכה: עמדה עדכנית. אין לנסח בשמו התנגדות או תמיכה שלא מסר].

אישי

ש: האם נכון לומר שיש בנימין נתניהו של לפני 7 באוקטובר, ובנימין נתניהו של אחרי?

אף אחד מאיתנו לא נשאר אותו אדם אחרי 7 באוקטובר. לא אני, ולא אף אזרח במדינת ישראל.

[להשלמה אישית: מה השתנה בו עצמו, מעבר לנסיבות]. אבל הערכים שלי לא השתנו. אני מאמין באותו דבר שהאמנתי בו כשהייתי חייל בסיוור: שהעם היהודי חייב להיות מסוגל להגן על עצמו בכוחות עצמו, מול כל איום. מה שהשתנה הוא הנכונות – שלי, ושל העם כולו – לפעול בעוצמה שלא פעלנו בה קודם. הבחירה היום היא בין מי שנלחם לבין מי שממליץ לעצור.

ש: אם כן, מי הוא נתניהו של אחרי? אילו דברים שעשית בעבר אתה מבין היום שהיו טעות, או שצריך היה לפעול אחרת?

נתניהו של אחרי הוא אדם שמבין שאסור להכיל. שאסור לחיות עם מפלצות טרור על הגבול ולקוות שהן יישארו שקטות.

[להשלמה אישית ומדינית: החלטה מוגדרת שהוא סבור שהייתה שגויה, ומה נעשה אחרת בעקבותיה. הודאה כזו חייבת לבוא מדבריו – ולא להיות מוחלפת בהפניית אצבע לבעלי תפקידים אחרים].

אני לא מתחמק מאחריות. ואחרי המלחמה, כל שאלה תיבדק – כולל ההחלטות שלי, כולל ההחלטות של כולם. אבל קודם צריך לנצח. ואנחנו מנצחים.

ש: יכול להיות שנתניהו של היום מדבר יותר אמונה, יותר "בעזרת ה'", יותר מזכיר סייעתא דשמיא?

אני גדלתי בבית ציוני, בבית של היסטוריון שחקר את תולדות עם ישראל. התנ"ך היה תמיד במרכז הבית שלנו. אבי לימד אותי שאין להבין את העם היהודי בלי להבין את הקשר שלו לאלוהי ישראל ולא רץ ישראל.

התנ"ך וההיסטוריה היהודית היו חלק מהדברים שלי תמיד. כשעמדתי על דוכן האו"ם ב-2012, דיברתי על שלושת אלפים ומאה שנות עם ישראל בארצו, מימי דוד המלך.

במלחמה הזו השתמשתי גם בביטוי "סייעתא דשמיא". כשאתה רואה דברים שקורים מול עיניך – קשה שלא לראות בהם יד מכוונת. המבצע באיראן נקרא "עם כלביא", מנבואת בלעם – "הן עם כלביא יקום, וכארי יתנשא".

[להשלמה אישית: האם רה"מ עצמו מזהה שינוי, וכיצד הוא מגדיר אותו].

ש: עד כמה הרגשת את הסייעתא דשמיא במהלך המלחמה?

[לאישור רה"מ – תחושה ודוגמה שהוא מוכן לתאר]. בכל שלב. כשמטוסים טסים אלפי קילומטרים ופוגעים בדיוק ביעד. כשטיל נופל מטרים ספורים ממבנה מלא אנשים ולא מתפוצץ. כשמחבל שתכנן טבח נופל בידי לוחמים שלא ידעו מי הוא.

אני אומר תמיד: צריך לעשות את ההשתדלות המקסימלית – מודיעין, תכנון, אומץ. אבל מי שחושב שהכול בידיים שלנו בלבד – לא מבין את ההיסטוריה של עמנו.

ש: אתה מזהה את מה שמדברים עליו – שיש בעם שינוי, יותר זהות יהודית, יותר אמונה?

אני לא סטטיסטיקאי, ואני לא מודד אמונה. אני מדבר על מה שאני רואה במפגשים שלי. ומה שאני רואה – זה חיילים שמניחים תפילין בפעם הראשונה בחייהם, בעזה ובלבנון. אני רואה חילונים שמבקשים לשמור שבת לזכר חבר שנפל. אני רואה ציטות שנתלו מתחת למדים, "שמע ישראל" בפי לוחמים לפני קרב.

אויבנו רצו לפגוע בנו כיהודים. והתשובה של עם ישראל הייתה: להיות יותר יהודים. זו התשובה הכי חזקה שיש.

ש: מה חיזק אצלך את האמונה הזו במהלך המלחמה?

האנשים. המשפחות השכולות שאני פוגש, שבתוך השבר הגדול ביותר אומרות לי: "ראש הממשלה, תמשיך. אל תעצור. שהבן שלנו לא נפל לשווא". אין לזה הסבר רציונלי. זה כוח שבא ממקום עמוק יותר. [להשלמה אישית: מפגש, אדם, טקסט או אירוע שרה"מ מזהה כמקור לחיזוק].

ש: כשדוברת כל השנים על איראן – העלית בדעתך שיום אחד זה באמת יגיע למטוסים שלנו בשמי טהרן?

[לאישור רה"מ: מתי העריך שמהלך כזה יתרחש]. איראן הייתה במרכז דבריי שנים לפני המלחמה. ב-2012 עמדתי בעצרת האו"ם עם שרטוט הפצצה ומתחתי קו אדום. עמדתי בכל הבמות – באו"ם, בקונגרס האמריקני, מול מנהיגי העולם – ואמרתי: איראן חייבת להיעצר. אמרו לי שאני מגזים. אמרו לי שאני מפחיד. אמרו לי ששום דבר לא יקרה.

מה שלא ידעו הוא שבמשך כל השנים האלה בנינו את היכולות. בשקט, בסבלנות. כדי שכשיגיע הרגע – נהיה מוכנים. והרגע הגיע. והיינו מוכנים.

ש: ביהודה ושומרון חלה מהפכה בחוות בשטחי C. מה השלב הבא? למה אנחנו מחויבים להסכמי אוסלו, אם הפלסטינים מעולם לא קיימו אותם ורצחו אלפי יהודים? הם משתלטים על שטחי C, ואנחנו מנעלים מהתיישבות בשטחי B.

קודם כול, אני התנגדתי להסכמי אוסלו מהיום הראשון. הזהרתי שהם יביאו טרור – והם הביאו טרור.

[להשלמת עמדה מדינית – בנפרד לכל אחת משלוש השאלות: (1) מדיניות ההתיישבות והחוות; (2) עתיד הסכמי הביניים; (3) מדיניות בנייה וסמכויות בשטחי B. אין להוסיף בשמו הבטחה על ריבונות, ביטול הסכמים או הקמת יישובים שלא מסר].

והדבר החשוב ביותר: לא תקום מדינה פלסטינית. לא אחרי 7 באוקטובר, ולא בכלל. מדינה פלסטינית תהיה פרס לטרור ותהיה עזה שנייה מעל כפר סבא ונתניה. כל עוד אני ראש הממשלה – זה לא יקרה.

אני פועל לפי עיקרון אחד: מה שמחזק את הביטחון ואת אחיזתנו בארץ – אנחנו עושים. ואת זה עושים בחוכמה, לא בסיסמאות.

פוליטיקה

ש: מה הממשלה האופטימלית מבחינתך, בהתחשב בנתונים היום ולאור צפי הסקרים?

ממשלת ימין מלאה, יציבה, בהובלת ליכוד חזק. וזו הנקודה: ככל שהליכוד יהיה גדול יותר, הממשלה תהיה יציבה יותר, והלחצים עליה יהיו קטנים יותר.

הבחירה בבחירות האלה ברורה: או ממשלה לאומית חזקה בראשותי, או ממשלת שמאל של איזנקוט.

תעשו את החשבון. לאיזנקוט אין שישים ואחד בלי יאיר גולן, בלי אביגדור ליברמן – ובלי המפלגות הערביות של מנסור עבאס ואחמד טיבי. הוא מכחיש? יפה. שיגיד לכם בפה מלא איך הוא מגיע לשישים ואחד בלי רע"ם ובלי טיבי. הוא לא יכול. כי אין דרך כזו.

וזו אותה ממשלה שתצטרך לקבל החלטות על איראן, על חיזבאללה, על חמאס. ממשלה שתלויה בעבאס ובטיבי – היא לא תיכנס לרפיח, היא לא תתקוף בטהרן. אין אפשרות שלישית.

לאישור: השותפויות הרצויות, קווי היסוד ותנאי הסף – הנוסחים הם מסר קמפיני כללי ולא הודעה על הרכב קואליציה.

ש: אתה אומר "ממשלה רחבה" – מה זה אומר?

זה אומר ממשלה שבבסיסה המחנה הלאומי, ושפותחת את הדלת לכל מפלגה ציונית שמוכנה להצטרף. חילונים, מסורתיים, דתיים וחרדים – כולם.

אני לא מחרים אף אחד מהמפלגות הציוניות. הם מחרימים אותי. ואני אומר להם: יש שמונים אחוז שאנחנו מסכימים עליהם. בואו נעבוד על השמונים אחוז. אבל העוגן של הממשלה יהיה תמיד המחנה הלאומי.

וזה ההבדל בינינו לבין איזנקוט. אצלי ממשלה רחבה נשענת על המחנה הלאומי. אצלו – היא נשענת על גולן, על ליברמן, על עבאס ועל טיבי.

ש: אתה שנים רבות ראש ממשלה, וגם לא צעיר. לא היה רגע של מחשבה שאולי הגיע הזמן לנוח? ההפגנות, המלחמה, המשפט – זה לא גרם למחשבה להרפות?

[לאישור רה"מ: האם חלפה בו מחשבה כזו ומה הכריע]. לא. ולו לרגע.

אני מרגיש את האחריות הזו כל בוקר מחדש. אני רואה את ההזדמנות ההיסטורית שנפתחה בפנינו – להרחיב את מעגל השלום, להבטיח שאיראן לא תחזור לאיים עלינו, להפוך את ישראל למעצמה טכנולוגית וכלכלית. אני לא מתכוון להחמיץ אותה.

ואני אגיד לכם משהו נוסף: אם הייתי מרפה – מי היה מחזיק את ההגה? מי שרצה לעצור ברפיח? מי שהתנגד למלחמה רחבה בצפון? אני לא יכול להרשות את זה לעם ישראל. אני נלחם, ואני לא נכנע.

ולגבי הגיל – תשאלו את מי שעובד איתי ומנסה לעמוד בקצב. [הומור: אפשר להוסיף]. כל עוד העם נותן לי את האמון, אני ממשיך לשרת אותו.

ש: המגזר הדתי-לאומי דיבר הרבה על סוגיית הגיוס, שהפכה לאחת הסוגיות הבוערות. למה נראה שאת הליכודניקים היא מסעירה פחות?

אני לא מקבל את ההנחה. אצל כולנו יש בנים ובנות בשירות, במילואים, בחזית. ליכודניקים שילמו מחיר כבד מאוד במלחמה הזו, כמו כל עם ישראל.

והדיון האמיתי צריך להיות על צורכי הצבא, על השירות בפועל, ועל מה שעובר על המשרתים ועל המשפחות שלהם. אני מחפש פתרון, לא מלחמת אחים. העיקרון שלי פשוט: מי שלא לומד תורה – מתגייס.

ש: מהו קו הגבול בין חוק גיוס בעייתי לבין אי-שותפות עם החרדים?

הקו הוא פשוט: צרכי צה"ל קודמים לכול. במלחמה הזו ראינו כמה אנחנו צריכים עוד לוחמים, וכמה הנטל על המילואימנים כבד. זה לא יכול להימשך כך.

[לאימות: התנאים של רה"מ לחוק לפי נוסח החקיקה העדכני במועד הפרסום, ומה מהווה תנאי לשותפות. אין לייחס לו מכסה, סנקציה או פטור מסוימים, ואין לקבוע שחוק עבר אם הוא עדיין בחקיקה].

מצד שני, אני לא מוכן לשרוף את הגשרים עם הציבור החרדי. הציבור החרדי הוא חלק מעם ישראל, ולימוד התורה הוא חלק מהזהות שלנו. הדרך היא הסכמה שמגדילה בפועל את מספר המתגייסים – לא סיסמאות שלא יביאו אף חייל אחד נוסף.

ש: מה התפקיד של המגזר הדתי-לאומי במדינה?

הצינונות הדתית היא ציבור מגוון, עם הרבה דעות ודרכי חיים – והיא הרבה יותר ממפלגה אחת. והיא חוד החנית. בצבא, בהתיישבות, בחינוך, בנשמה של המדינה. אני רואה את זה בכל ביקור בשטח – בקצינים, במפקדים, במכינות, בישיבות ההסדר. אני רואה את זה ברשימות הנופלים, ולבי נשבר.

התפקיד שלכם הוא להמשיך להיות הגשר: בין תורה לעבודה, בין מסורת לממלכתיות, בין אהבת הארץ לאחריות על המדינה כולה. ואני אומר לכם בגילוי לב – גם הביטוי הפוליטי של הציבור הזה צריך לחזק את המחנה הלאומי, לא לפצל אותו. כי כל קול שהולך לאיבוד מקרב את ממשלת השמאל של איזנקוט, גולן, ליברמן, עבאס וטיבי. וממשלה כזו – תעצור את המלחמה ותקפיא את ההתיישבות.

קצרים עם ראש הממשלה

שרה: שותפתי לחיים. [לאישור]

בצלאל סמוטריץ': שותף. לא תמיד פשוט – תמיד שותף. [לאישור – תשובה אישית]

מאכל אהוב: פסטה ודגים. [כך השיב ב-2018 – לוודא שעדכני]

ספר שאי אפשר בלעדיו: התנ"ך. [לאישור – בחירה אישית]

תחביב שהוא לא קריאה: ציור – בילדות. [מתועד בספרו; לוודא אם יש תחביב נוסחי]

משהו שאף אחד לא יודע על ראש ממשלת ישראל: בגיל 12 עיצבתי דגלון לשבט הצופים של יוני.

מדינה יהודית: ביתו הלאומי של העם היהודי.

שבת: המתנה הגדולה של עם ישראל לאנושות. [לאישור]

תורת ישראל: הבסיס של הכול. [לאישור]

תפילה: [תשובה אישית – אין להמציא תפילה או מנהג]

עם ישראל: העם שלי. נצח ישראל לא ישקר.

דמות היסטורית נערצת: [בחירה אישית – בחירה אחת מפורשת שלו]

שיר אהוב: [להשלמה]

תנ"ך: הספר שאני מרבה לצטט. הקושאן שלנו על הארץ.

עופר וינטר: מפקד אמיץ. הימין צריך להתאחד, לא להתפצל. [לאישור – תשובה אישית]

ציונות דתית: חוד החנית. [לאישור]

הבחירה פשוטה: מי שנלחם, או מי שנכנע. חג שמח לכל קוראי "עולם קטן". חג של אמונה, של אחדות ושל ניצחון.